

norsk !

Zeitschrift für die norwegische Sprache

Norwegen-Service, Martin Schmidt

www.norwegeninfo.net

post@norwegeninfo.net

Tel. 0174/3058797

05/Januar/01 2013

Fortgeschrittene

nyheter fra Norge

[Nachrichten aus Norwegen]

Til uken blir det sol og mange minusgrader

– Vi får en gradvis endring fra og med tirsdag. Det blir flere dager med ganske bra vær. Helt frem til midten av måneden ser det ut til å bli kaldere og mer vinterlige forhold, sier statsmeteorolog Øyvind Johsen. Det er sikkert gode nyheter for mange, men kanskje ikke for folk som har lett for å fryse. Og de som ønsker mer snø, må smøre seg med tålmodighet.

Også på Sørlandet og Vestlandet blir det litt kaldere.

I Finnmark er det for øyeblikket reletivt mildt. Senere skal det bli minus 20 i indre strøk.

Men langs kysten blir det neppe mer enn 3-4 minus.

Null millimeter nedbør i desember

I Midt- og Nord-Norge ble det rekordtørt i desember. Målestasjonen Sulitjelma på Fauske i Nordland har ikke fått nedbør siden 16. november!

Null millimeter nedbør over så lang tid er ganske uvanlig. Det er absolutt ikke en årlig begivenhet. Kun én gang før har målestasjonen opplevd en hel måned uten nedbør, men da må vi helt tilbake til november 1960.

Baklandet Skydsstation kåres til beste kafé 2012

Reisemagasinet National Geographic Traveler har valgt ut en av Trondheims minste kafeer til fjorårets beste. Andrew Evans reiser over hele verden og deler sine opplevelser med leserne på nettet. Han sier om denne kaféen: «Dette er kanskje den koseligste plassen i Skandinavia»

- Dette synes vi er helt supert! National Geographic er jo noe alle vet hva er. Veldig hyggelig, sier innehaver Gurli Riis Holmen, som eier og driver Baklandet Skydsstation sammen med mann og svigermor.

Ordlisten

[Wörterliste]

-begivenhet, en – Ereignis	-målestasjon, en – Messstation
-drive (drev, drevet) – betreiben	-nedbør, en – Niederschlag
-eie (-de, -d) – besitzen	-neppe – kaum
-fjorårets – letztjährig	-opplevelse, en – Erlebnis
-forhold, et – Verhältnis	-på nettet – im Internet
-for øyeblikket – im Augenblick	-rekordtørt – rekordtrocken
-fra og med – ab einschließlic	-smøre seg med tålmodighet – sich in Gedult üben
-gradvis – schrittweise	
-ha lett til å fryse – leicht zu frieren anfangen	

Derfor er det ikke mørketid i Bodø

Bodø ligger nord for polarsirkelen. Byen har midnattssol om sommeren, men ikke noe mørketid om vinteren.

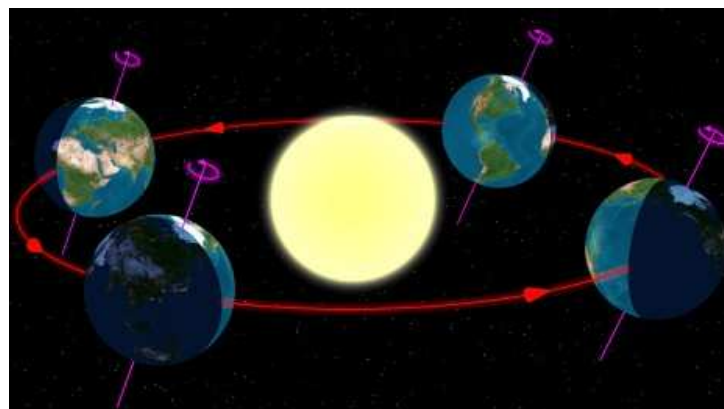
Hvis jorda hadde vært uten atmosfære hadde grensen for mørketid vært ved polarsirkelen.

Atmosfæren forårsaker at sollyset brytes, og strålene bøyes av nedover.

Dette «løfter» sola på himmelen, og gjør at man kan se sola selv om den fysisk befinner seg under horisonten.

Avbøyningen av sollyset gjør at grensa for mørketid ligger litt nord for polarsirkelen.

Dette er grunnen til at Bodø ikke har mørketid.

Riktignok stenger høye fjell i sør for sola, slik at sola i praksis er borte fra byen i en måned.

Avbøyningen av sollyset er også grunnen til at grensa for midnattssol om sommeren er litt sør for polarsirkelen.

<- Jordaksen heller i forhold til banen jorda beveger seg rundt sola i. Til venstre på figuren er det midnattssol nær nordpolen, og til høyre på figuren er det mørketid nær nordpolen.

100 beslag om dagen

Norske tollere gjorde et rekordhøyt antall beslag i 2012.

Noen eksempler: Tollerne på Ørje gjorde norgeshistoriens nest største ølbeslag i begynnelsen av juni. Traileren som ble stoppet inneholdt over 18 000 liter øl.

Denne våren har tollerne flere ganger avslørt at det smugles betydelige mengder bleier ut av Norge. I april og mai stoppet tollerne i Trøndelag litauere med bleier verdt nær 60 000 kroner.

Trailersjåføren sa han fraktet møbler, men tollerne på Ørje fant flere tusen liter alkohol og nesten 40 000 sigaretter i traileren 26. februar.

Ordlisten

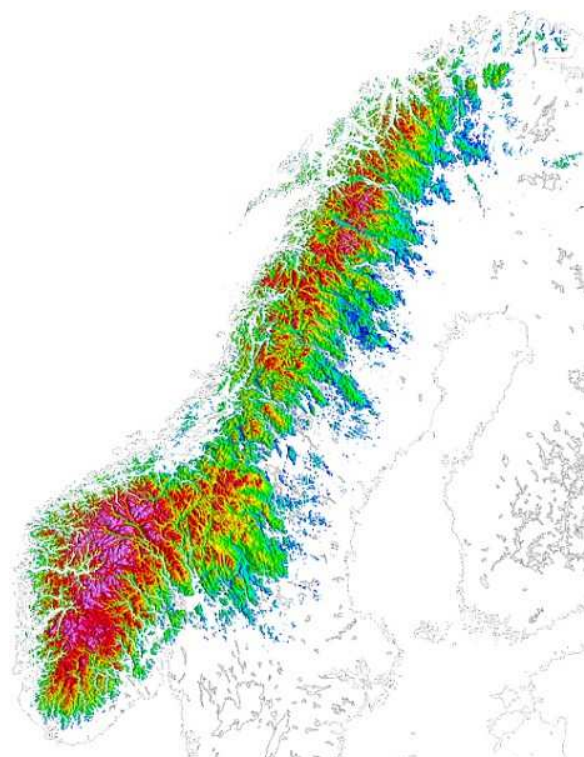
[Wörterliste]

-avbøyning – Ablenkung	-mørketid, en – Polarnacht
-avsløre (-te, -t) – enthüllen	-nedover – nach unten
-beslag, et – Beschlagnahme	-nest største – zweitgrößte
-betydelig – bedeutend	-riktignok – allerdings
-bleie, en – Windel	-sollys, et – Sonnenlicht
-bryte (brøt, brutt) – brechen	-stenge (-te, -t) for noe – abriegeln
-bøyes av – wird abgelenkt	-toller, en – Zollbeamter
-jord, ei – Erde	-trailer, en – LKW
-helle (-et, -et) – sich neigen	-ved – am
-i forhold til – im Verhältnis zu	-ølbeslag, et – Beschlagnahme von Bier

Hva skal Norges fjellkjede hete?

Norges fjellkjede består av en lang rekke av vakre fjell, men den mangler et godt navn. Den norske fjellkjeden strekker seg gjennom hele landet, fra Agder og Rogaland i sør til Finnmark i nord.

Derfor skal vi gi fjellkjeden et navn

Fjellene våre er en del av den norske identiteten. Fjellene er viktige for oss som liker å gå på tur, dra på hyttetur, stå på ski - og for annet friluftsliv.

Fjellene er også en kilde til den materielle velferden vi nyter godt av. Det er her vi finner de verdifulle mineralene og bergartene som har vært utnyttet i årtusener. Fjellene har også gitt grunnlaget for den kraftkrevende industrien og utviklingen av det norske velferdssamfunnet på 1900-tallet. Bergartene på kontinentalsokkelen, der oljerikdommen befinner seg, har sitt opphav i det norske fjell-landskapet.

Til tross for at den har ligget der i millioner av år har den ikke et eget navn. Og til tross for at vi nordmenn har brukt og bebodd fjellene i mer enn 10.000 år.

Norsk Geologisk Forening, Den Norske Turistforening og UT.no mener at den lange fjellkjeden fortjener - og bør få sitt eget velklingende navn, men vi trenger alles hjelp.

En annen god grunn til at fjellkjeden bør ha et

navn er at det kan brukes i markedsføringen av Norge. Hvem har ikke hørt om Alpene, Himalaya og Andesfjellene? De norske fjellene må inn på denne listen.

Ordlisten

[Wörterliste]

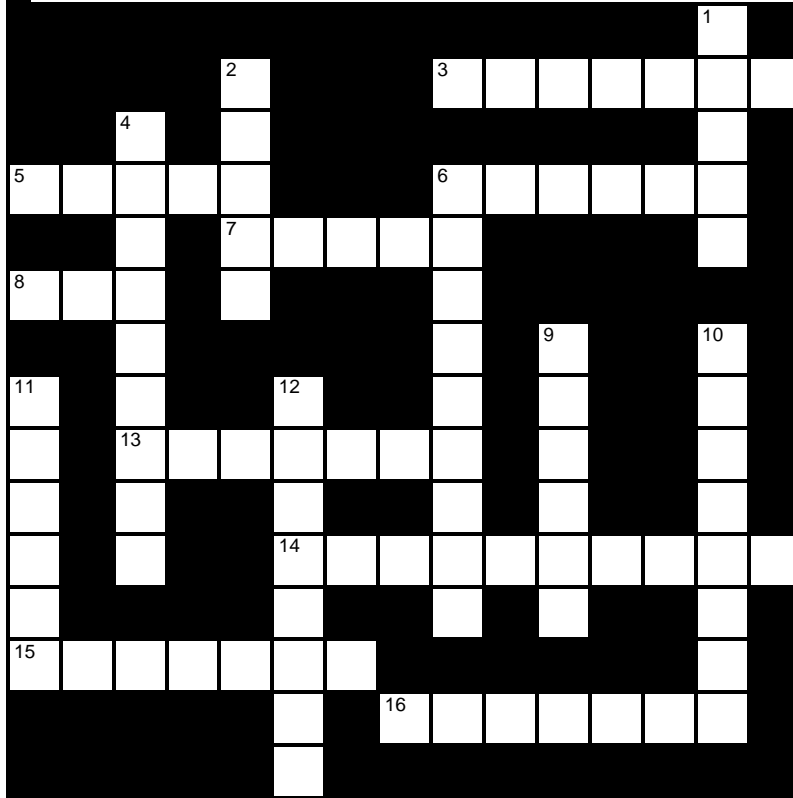
-bergart, en – Gestein	-nytte (nøt, nytt) godt av noe – von etwas profitieren
-bør -> Präsens von burde – sollte eigentlich	-opphav, et – Ursprung
-dra (dro, dratt) – fahren	-til tross for– trotz
-fjell, et – Berg	-utnytte (-et, -et) – ausnutzen, ausbeuten
-fjellkjede, en – Gebirgskette	-velferd, en – Wohlfahrt, Wohlstand
-friluftsliv, et – Sport und Aufenthalt in der Natur	-velferdssamfunn, et – Wohlfahrtsgesellschaft
-kilde, en – Quelle	-velklingende – wohlklingend
-kraftkrevende – stromfressend	-verdifull – wertvoll
-markedsføring, en – Vermarktung	

kryssord

[Kreuzworträtsel]

Es werden diverse Wörter aus den Wörterlisten der Texte aufgegriffen.

1.

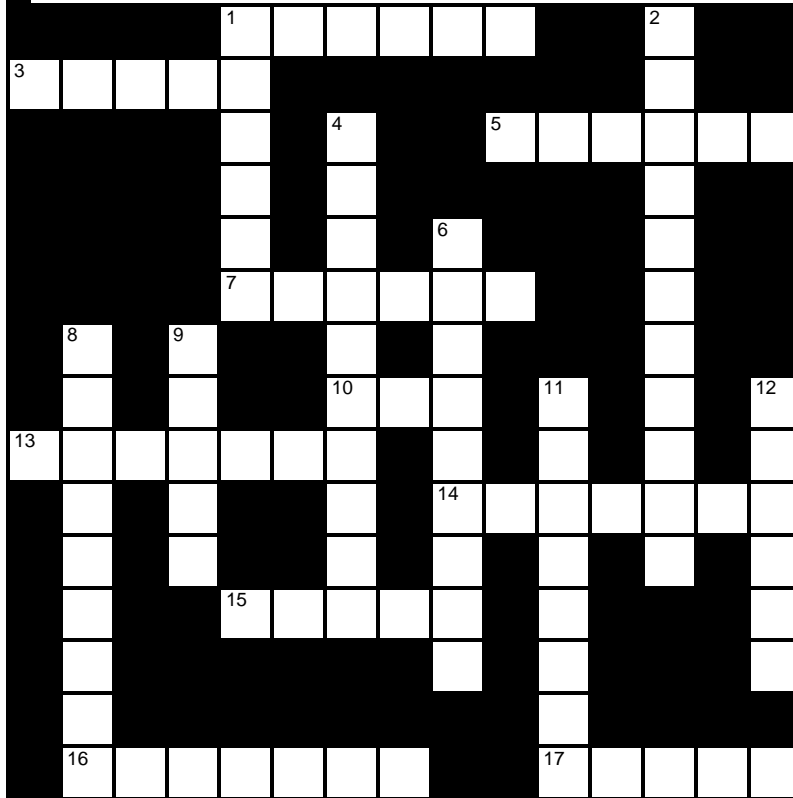
Waagrecht

- 3 enthüllen (7)
- 5 Berg (5)
- 6 Gestein (6)
- 7 betreiben (5)
- 8 an, am (3)
- 13 ausnutzen (7)
- 14 Ereignis (10)
- 15 schrittweise (7)
- 16 Verhältnis (7)

Senkrecht

- 1 brechen (5)
- 2 Quelle (5)
- 4 wertvoll (9)
- 6 bedeutend (9)
- 9 Zollbeamter (6)
- 10 Polarnacht (8)
- 11 Beschlagnahme (6)
- 12 Augenblick (8)

2.

Waagrecht

- 1 Beschlagnahme (6)
- 3 Quelle (5)
- 5 Sonnenlicht (6)
- 7 Zollbeamter (6)
- 10 an, am (3)
- 13 ausnutzen (7)
- 14 Verhältnis (7)
- 15 Berg (5)
- 16 schrittweise (7)
- 17 betreiben (5)

Senkrecht

- 1 Gestein (6)
- 2 Messstation (11)
- 4 Erlebnis (10)
- 6 wertvoll (9)
- 8 bedeutend (9)
- 9 brechen (5)
- 11 Polarnacht (8)

